

Hänvisning
Ärendenummer VN/1320/2023

Arbets- och näringsministeriet
Registratorskontoret.anm@gov.fi

Kontaktperson
Ylva Häggkvist, inspektör för el och energi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till vätgasmarknadslag och till vissa lagar som har samband med den

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har gett Ålands landskapsregering möjlighet till ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till vätgasmarknadslag och till vissa lagar som har samband med den. Lagutkastet är på remiss och svarstiden löper ut 8 juli 2026.

Utkastets huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det stiftas en vätgasmarknadslag och att naturgasmarknadslagen ändras. Det föreslås även att det stiftas en ny lag om åtskillnad av innehavare av gasöverföringsnät genom vilken den gällande lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas upphävs, att en ny lag om ett jämförelseverktyg för energileveransavtal stiftas genom vilken den gällande lagen om ett jämförelseverktyg för elleveransavtal upphävs, att en ny lag om tillsyn över energimarknaden stiftas genom vilken den gällande lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden upphävs, samt att en ny lag om energinätsavgift stiftas genom vilken den gällande lagen om el- och naturgasnätsavgifter upphävs.

Propositionens huvudsakliga syfte är att införa de ändringar som förutsätts enligt Europeiska unionens gasmarknadsdirektiv och gasmarknadsförordning i den nationella lagstiftningen. Propositionen innehåller även förslag till bestämmelser som krävs för genomförandet av de ändringar som gjordes 2024 i förordningen om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi.

Behörighetsfördelning

Förslaget innehåller bestämmelser om energimarknaderna, naturgas och vätgas. Bestämmelser om energi samt gas- och elmarknad hör huvudsakligen till området näringsverksamhet, som enligt 17 § 22 punkten självstyrelselagen hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. Till rikets behörighet hör bland annat främjande av konkurrens,

konsumentskydd, utrikeshandel, standardisering, försörjningsberedskap och skadestånd som avses i 27 § 10, 12, 19, 34 och 41 punkterna självstyrelselagen. Bestämmelser om allmän avtals- och köprätt hör också till rikets lagstiftningsbehörighet.

Ställningstagande

Endast en del av propositionen är översatt till svenska och Landskapsregeringen kan därför inte ge utlåtande över andra delar i propositionen än de som är översatta. Landskapsregeringens bedömning är att lagförslaget till avgörande delar hör till Ålands lagstiftningsbehörighet.

Landskapsregeringen har inte implementerat de tidigare gasmarknadsdirektiven trots att området hör till Ålands lagstiftningsbehörighet eftersom det inte finns, eller har funnits, vätgas- eller naturgasmarknadsverksamhet på Åland. Om behov av lagstiftning uppstår på Åland inom området kommer troligen modell tas från elmarknadslagstiftningen, det vill säga att ta i bruk blankettlagstiftning gentemot rikets motsvarande lagstiftning, dock så att lokala behov och anpassningar till den lokala marknaden och det lokala näringslivet tas i beaktande. Frågan om en framtida systemansvarig för vätgasmarknaden på Åland kommer i samband med ett eventuellt lagstiftningsprojekt bli aktuell för landskapsregeringen att hantera tillsammans med näringslivet och andra intressenter.

I övrigt har Ålands Landskapsregering inga synpunkter på innehållet i regeringspropositionen.

Minister

Camilla Gunell

Inspektör för el och energi

Ylva Häggkvist